

NARODNI LIST

Izhaja vsak četrtek; ako je ta dan praznik, pa dan poprej. — Vse pošiljatve (dopisi, reklamacije, vprašanja itd.) je pošiljati na naslov: „Narodni List“ v Celju. — Reklamacije so poštnine proste. — Uredništvo: Schillerjeva cesta šte. 3.

„Narodni List“ stane za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Za Ameriko in druge dežele na leto 5 K 60 vin. Naročnina se plačuje vnaprej. — Posamezna številka stane 10 vin.

Oglasi se računajo po 12 vinarjev ena petič vrsta. — Pri večkratnih objavah znaten popust po dogovoru. Pristojbine za oglase je plačevati po pošti na naslov: „Narodni List“ v Celju.

Volilci, kmetje!

Najhujši volilni boj za volitve 17. maja se bije v kmečki skupini Šoštanj, Slovenjgradec, Marnberg. Klerikalci delajo z vsemi dopustnimi in nedopustnimi sredstvi. Ni jim vera sveta in ne prižnica in ne spovednica. V političen boj vlačijo svetinje narodove.

Volilci! Ne gre za vero, ampak gre za politični komando klerikalcev, gre za njihovo gospodstvo! Temu se pa zavedni, samozavestni kmetje tega volilnega okraja ne smemo ukloniti.

Cela Spodnještajerska gleda na Vas, napredne kmete slovenjgraške, šoštanjske, marnberške! Nam, ki smo volili do sedaj vedno napredne može v deželni zbor, ki smo pokazali pri izvolitvi našega državnega poslanca V. Ježovnika toliko naprednosti in samostojnosti, vsiljujejo nekega klerikalca dr. Verstovška, ki ni kmetovalec in se na kmetijstvo nič ne razume.

Uprimo se temu klerikalnemu nasilstvu z vso silo. Imamo za kandidata voditelja spodnještajerskih naprednih slovenskih kmetov — izobraženega in za gospodarstvo zelo zavzetega kandidata

dr. Anton Božiča

kmetovalca in odvet. kandidata v Celju.

Kdor noče pljuvati v lastno skledo, kdor izmed nas hoče sebi in svojim sobratom-kmetom dobro, kdor hoče, da v našem okraju zopet zmaga misel napredka in svobode, ta ne bo volil profesorja in političnega nezanesljiveca, ampak ta zapiše na glasovnico ime našega naprednega kandidata, ki je

dr. Anton Božič

kmetovalec in odvetniški kandidat v Celju.

Hudo pritiskajo klerikalci! Tem večji mora biti naš odpor! Zato vsi zavedni napredni volilci brez razlike na volišče. Če storimo vsak svojo dolžnost, če vsak pripelje s seboj na volišče svoje sosede, bo zmaga naša! — Zmaga je že naša, mora biti naša.

Napredni kmetje.

Iz tisoč ust se razlega en glas:

Vsi, ki smo dobili od občine belo legitimacijo ali izkaznico, zapišemo na glasovnico (listek) v ponedeljek dne 17. maja ime našega deželnozborskega kandidata

dr. Anton Božič

odvetniški kandidat in posestnik v Celju.

Ta številka je zastonj!

Napredni volilci!

Povejte vsem vašim sovolilcem, vsem kmetom in obrtnikom:

1. **Profesor dr. Verstovšek** je mastno plačani uradnik, je v državni službi in torej odvisen od vlade.
2. **Profesor dr. Verstovšek** bi rad vlekel kot poslanec dijete in svojo uradniško plačo, vrh tega bi mu pa še morali plačevati namestnika.
3. **Profesor dr. Verstovšek** ni bil posestnik, še nikoli ni bil izvoljen niti v kak obč. zastop in ne pozna prav nič kmečkih razmer.
4. **Profesor dr. Verstovšek** se bode kot uradnik v prvi vrsti oziral na uradnike, potem še le morda na kmete.

Idite vsi na volišče, ne štedite truda ne časa, da ne bode izvoljen tak kandidat.

Idite od volilca do volilca, od hiše do hiše ter agitirajte!

Kmetje pomnite:

Nasprotnika dr. Božiča je postavilo za kandidata v Slovenjgradu 15 oseb, 6 duhovnikov in 9 duhovnikom vdanih posestnikov; na javnem velikem shodu pa so zborovalci enoglasno odklonili profesorja Verstovška za kandidata, ker so spoznali, da ni zmožen v Gradu te okraje zastopati. Naj torej nikdo ne voli tega kmetom vsiljenega kandidata.

Nabijte 2. in 3. stran tega Narodnega lista kot lepak na primerne prostore!

Ta posebna izdaja ima kot prilogo sliko duhovniške stranke iz leta 2000 in pogovor naprednega kmeta z zvezarjem. Pokažite to sliko vsem sosedom!

Naj roma od hiše do hiše!

Volilcem

v kmečki skupini volilnega okraja Šoštanj-Slovenjgradec-Marnberk!

Kmetje, obrtniki, volilci!

17. maj Vas kliče na volišče. Doletela me je čast, da ste iz proste volje, svobodno postavili mene za svojega kandidata.

Ni mi bilo mogoče, se Vam vsem predstaviti, da bi me vsi spoznali in slišali, ker je čas od 12. aprila do volitev kratek. Pa večina me pozna bodisi osebno bodisi po mojem dosedanem delu.

Kot sin kmečkih starišev ohranil sem si gorko ljubezen do slovenskega ljudstva, posebej do kmečkega stanu. Kmetijskemu stanu sem posvetil vse svoje delo, na neštetih shodih sem podučeval in bodril, v neštetih malih in daljših spisih sem skušal kmečkemu stanu koristiti in mu pomagati, da doseže uresničenje svojih želj in zahtev.

Iz kmečkega stanu vrasel in sam posestnik večjega kmetijskega posestva poznam težnje kmečkega stanu in vem, kje je treba kmetu in obrtniku najbolj pomagati.

bi se ustanovilo mesto, na katerem bi se mogle z uspehom zastopati koristi našega kmetijstva.

Uravnavi naših rek in potokov, osuševanju travnikov s pomočjo dežele in države bi posvetil vso pozornost, ker vidim, da je slovenski del naše dežele v tem oziru zelo zanemarjen.

Povzdigniti naše poljedelstvo, omogočiti našim kmetom umno živinorejo, oživiti sadjarstvo in pospešiti razvoj sploh vseh panog kmetijstva, bo moja vedna naloga, naj si bom izvoljen ali ne.

Posebno bom deloval za ugodno rešitev najrazličnejših vprašanj, ki se tičejo gozdarstva, iz katerega ima ravno ta volilni okraj največ dohodkov.

V sedanjem šasu najnujnejše vprašanje bo pa ureditev deželnega denarnega gospodarstva, razbremenitev naših davkoplačevalcev, olajšanje bremen naših kmečkih občin s podržavljenjem šolstva.

Pospeševanje obrtništva s pomočjo dežele z nastavljanjem slovenskih obrtnih in obrtnozadružnih instruktorjev bom vedno zagovarjal.

Ako bom izvoljen, me boste našli povsod, kjer bo le količkaj prilika, storiti kaj v korist volilnega okraja in slovenskega ljudstva sploh.

Delal sem, dokler nisem bil kandidat za deželni zbor, delal bom tembolj, ako bom izvoljen. Z Vami vred le želim, da se izpolni vsaj nekaj od prej naštetih zahtev.

Ne vsiljujem se nikomur! Kdor ima zaupanje v mene in moj program, tega prosim, da odda dne **17. maja** meni svoj glas.

CELJE, dne 7. maja 1909.

Dr. Anton Božič

odvetniški kandidat in posestnik v Celju.

Kaj pravi ljudstvo o dr. Božiču?

Naš kandidat doktor Božič je v celjski okolici zelo priljubljen, ker deluje v občinskem odboru okolice občine celjske za koristi slov. prebivalstva in ker pomaga vsakomur, kdor se nanj za svet obrne. —

Dr. Anton Božič je ne samo v pravnih zadevah izveden, ampak je kot kmetovalec na dobrem glasu. — Njegova kmetija v Polnlah pri Celju je lepo urejena. —

Dr. Anton Božič je spremljal lansko leto slov. kmetovalce na Češko in se je natanko podučil o razmerah kmetijstva v čeških deželah. — Iz tega se vidi, kako se Božič zanima za napredek v kmetijstvu. — Kmetijske razmere na Sp. Štajerskem so mu seveda še bolj znane. —

Naš kandidat dr. Anton Božič je na nešteti shodih kmečko ljudstvo podučeval o združništvu in umnem kmetovanju in v mnogih spisih vzbujal ljudstvo k napredku. —

Dr. Anton Božič je izdal lovski zakon v slovenskem jeziku, tako da se lahko slovenski kmetovalci podučijo o določbah tega zakona ter se obvarujejo večje škode. Ravno kar je izdal slovensko prestavo občinskega zakona in občinskega volilnega reda, da se vedo posebno župani ravnati pri občinskih poslih. —

Dr. Anton Božič je po celem Sp. Štajerskem znan kot eden najboljših govornikov ter je zaradi tega želeli, da pride v deželni zbor, kjer je treba dobrih govornikov. —

Kmetje-volilci si želijo, da bi jih zastopal dr. Božič v dež. zboru, ker razume ne samo postave, ampak je zelo vešč v vseh panogah kmetijstva in sploh narodnega gospodarstva. —

Dr. Anton Božič je nastopil v tem volilnem boju na zelo mnogih shodih. Govoril je vedno stvarno, ni nikogar napadal, je izjavil, da ni nikdar delal zoper vero, je izjavil, da ni zoper duhovniški stan kot tak. — je izjavil, da bo vedno delal za koristi svojih volilcev, posebno kmečkega ljudstva, je razvil krasen gospodarski program, katerega glavne točke se nahajajo na drugi in tretji strani te izdaje natiskane. Volilci so program kandidata dr. Božiča zelo odobraval in z navdušenjem sprejeli, hvalili so splošno njegovo stvar, miren in resen nastop. —

Najodličnejši možje vseh treh okrajev bodo izdali prostovoljno poziv na volilce, da volijo dr. Ant. Božiča. To priznanje poštenih, neodvisnih mož kaže, komu izkazuje ljudstvo svoje zaupanje!

Ako bi Vas kdo silil ali Vam grozil, da volite doktorja Vrstovška, naznanite dotičnika okr. glavarstvu!

Kaj pravi vaš tovariš, veleposelnik Verdnik iz slovenjgraškega okraja o dr. Božiču? Poslal je na shod v Slovenjgradec kmečkim volilcem prelepo pismo, iz katerega objavimo še enkrat sledeče stavke:

„Moje mnenje je to, ker smo si sami kmetje kandidata postavili, da tudi pri tem ostanemo. Zakaj bi morali nam drugi ljudje vsiljevati kandidata; posebno pa 6 duhovnikov in 9 drugih oseb; mi kmetje bi morali pa samo slepo ubogati, voliti na komando in plačati.“

Ako smo si mi izbrali doktorja, smo to storili zato, ker moramo imeti akademično izobraženega moža, kateri nas bo na merodajnem mestu uspešno mogel zastopati; in dr. Božič je sam ekonom in ima kmetijo; bo torej vendar zastopil, kaj je nam kmetom potreba.

Toliko možato bomo vendar mogli nastopiti, da nam ne bodo druge vrste ljudje kandidate postavljali; to bi bilo za nas kmete skrajno žaljivo in poniževalno; s tem bi pokazali, da sami silimo v verige, da še v 20. stoletju nismo sposobni samostojno misliti.“

Kmetje, premislite te zlate besede!

Božiča bomo volili tudi za to, ker je član izvrševalnega odbora napredne kmečke stranke, katera je z neizmernim trudom in žrtvami ustvarila drugačno politično življenje na Sp. Štajerskem, spravila kmečki stan do tega, da je sedaj odločujoč činitelj. Kje je bilo pred nastopom narodne stranke kaj shodov, kje se je delalo za kmeta, kje se ga vprašalo za njegovo mnenje? Danes je vse to drugače; in dr. Anton Božič je bil med tistimi mladimi možmi, ki so dosegli tako velikanski preobrat in vzbudili kmečko ljudstvo k novemu življenju. Napadali so ga zato duhovniki in stari advokati — a on se ni dal zmotiti na svoji poti, ker je značajan in za napredek vnet mož. On je vreden zaupanja kmečkega ljudstva, njemu dajte svoje glasove!

d Kakega mnenja so klerikalci o dr. Božiču? Da vedo klerikalci prav dobro ceniti zmožnosti in zasluge dr. Božiča, kaže njihova izjava, **da bi dr. Božiču radi poverili deželni in državni mandat, ako bi hotel prestopiti v njihovo (duhovniško) stranko.** Ta izjava nam jasno kaže resničnost **neosnovanih in hinavskih napadov** na dr. Božiča, kaže pa tudi, kako značajan in pošten je ta mož, ki noče izdati za tako vabljuje obljube svojega političnega prepričanja. Živijo dr. Božič!

Kaj pravi ljudstvo o dr. Vrstovšku?

Značaj dr. Vrstovška kot politika ni ravno trden. Pred dvema letoma je bil dr. Vrstovšek ne samo naprednjak, ampak celo zelo hud liberallec. Nekoč se je peljal z g. I. G. iz Ruš v Maribor. Bil je takrat že profesor. Hudo se je razburjal nad klerikalci in posebno nad naprednimi Rušani, ki so se mu zdeli premalo liberalni. Dejal je: Rušani bi bili čisto fajn ljudje, ko bi ne bili take „farške“ r —. In danes je g. Vrstovšek sam klerikalec. — Zakaj? ker se mu hoče časti in mastne službe deželnega odbornika. Dr. Vrstovšek je danes zelo veren katoličan. Prej ni hodil v cerkev, ne k spovedi, ni opravljal verskih dolžnostij, danes se kot kandidat dela sila pobožnega. Ta pobožnost je iz čisto nove dobe. — Kajti ko je bil dr. Vrstovšek še dijak, ni samo zabavljajl čez vero in duhovnike, ampak celo sabljajl se je in dvobojeval. Dvoboj je pa po krščanskih načelih strogo prepovedan in se vsakogar izključi iz cerkve, kdor se dvobojuje. Ker je dr. Vrstovšek bil vsled tega pregreška ob sebi izključen iz katol. cerkve, pozneje pa ne več sprejet, potemtakem ni katoličan. — V kat. cerkev bode se ga moralo posebej sprejeti.

Doktor Vrstovšek ni kmetovalec in sploh ne ve, kje kmeta čevlji žuli. — Njemu sploh ni za kmeta, ampak gre mu za dijete in mastno službo deželnega odbornika. —

Koliko razume dr. Vrstovšek o kmetijstvu, kaže slučaj, ki se mu je pripetil na shodu v Podgorju. Tam je namreč djal, da živinca „umerje“. — Ne zna torej ločiti volov od ljudi.

Doktor Vrstovšek je profesor v Mariboru. — On je od vlade nastavljen in vleče mastno plačo od vlade. Ker je v službi vlade, mora tako plesati kakor mu vlada gode. — Proti vladi bi kot poslanec ne mogel in ne smel nastopiti, sicer izgubi službo. — In tak mož naj zastopa slovenske kmete v deželnem zboru, kjer treba proti vladi nastopiti?

Doktor Vrstovšek je klerikalec. Ker je klerikalec, mora se obračati po volji duhovnikov, škofa in dr. Korošca. Mi pa potrebujemo poslanca, ki ne bo odvisen od duhovnikov, ne od škofa, ampak takega poslanca, ki je na vse strani neodvisen in odgovoren samo svojim volilcem. — Ta pa je edino le dr. Božič, ker je samostojen neodvisen mož, ki je dal volilcem častno besedo, da bo zastopal njih koristi po vsej svoji moči brez strahu pred vlado in duhovščino. —

Doktor Vrstovšek se bo kot poslanec moral potegovati za zvišanje duhovniških plač. — To bo moral dati duhovnikom kot plačilo zato, ker se

potegujejo zanj s tako silo. — Drugače si pehanje duhovnikov za dr. Vrstovška ni mogoče razlagati. —

Kmet pa noče novih bremen! Zato proč z dr. Vrstovškom, ki bi rad kmete še bolj obremenil! —

Dr. Vrstovška tudi zato ne bomo volili, ker je sedaj pristaš one stranke, ki se sicer imenuje kmečko, a je proti kmečkim koristim glasovala v državnem zboru na Dunaju.

Kakor slišimo, dr. Vrstovšek volilcem ne ugaja, posebno zaradi tega ne, ker na shodih v svojih govorih vedno hujska in sumiči druge, in ker ne ve svojim volilcem nič stvarnega povedati. Govori le o zelenem Pohorju in o zaslugah svoje stranke, katerih pa iz preračunjene previdnosti noče naštet, ker bi ga sicer vprašali volilci o nagodbi z Ogrsko itd. — „Uspehi“ ali boljše grebi klerikalne stranke dr. Vrstovškega ne priporočajo. —

O profesorju doktorju Vrstovšku se je govorilo nekje pri Marnbergu, da je na nekem shodu izjavil — seveda na skritem — da bo delal na to, da se bo kmečkim poslom uredil delavni čas. Pravil je, da ni prav, ako se kmečke posle sili, da morajo delati od štirih zjutraj do osmih in devetih zvečer, ampak da bo on v deželnem zboru izposloval, da bodo kmečki posli in delavci po postavi dolžni delati samo od sedmih zjutraj do šestih zvečer. —

Če je to res — potem dr. Vrstovšek ne zasluži drugega, kakor da ga kmetje spodijo. — To potem ni človek za kmeta, ampak njegov najhujši sovražnik. — Takega pa vendar ne moremo voliti za poslanca! Proč z dr. Vrstovškom, ki hoče spraviti kmeta na kant.

Profesorju doktorju Vrstovšku, ki vbija dijakom v glavo latinščino in grščino in kaj je še takega, so izrekli zavedni kmetje volilnega okraja Šoštanj Slovenjgradec, Marnberk povsod na vseh shodih svoje veliko nezaupanje. Noben shod se ni mogel v redu vršiti, deloma, ker tega zavedni kmetje niso pripustili, deloma, ker se jim ni pustilo niti govoriti, deloma ker doktor Vrstovšek sploh nima programa. — Seveda ga tudi imeti ne more, ker je danes napreden, jutri klerikalen. — Včeraj je bil proti duhovnikom, danes jim obljublja popolno podporo v deželnem zboru. — Zato pa tako za njega delajo! — Kmetje so to spoznali, nagnali so ga v Vuzenici in v Trbošnjah, v Podgorju in v Slovenjgradu. Kamorkoli se je prikazal, povsod je moral umolkneti, ker to, kar on premleval v svojih govorih, je tako, da vsak izprevidi, da hoče dr. Vrstovšek svoje volilce le za nos voditi. — Takemu se pa glasa ne sme dati, tak ne sme biti poslanec.

Pozivamo Vas zatorej,
volite vsi:

Dr. Anton Božič
odvetniški kandidat in posestnik
v Celju.

Zaradi tega pravimo vsi
zavedni (ne zavedeni)
volilci:
**doktorja Vrstovška ne
volimo!**

Ne dovolite, da bi Vam gg. duhovniki ali njih agitatorji popisovali glasovnice. Vi sami volite po svoji prosti, svobodni volji in ne na komando, neodvisnega kmečkega kandidata **dr. Antona Božiča.**

Vsi idite na volišče, kdor ostane doma je izdajalec narodne in kmečke stvari!